

การพัฒนาแบบแผนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี กรุงเทพมหานคร

Instructional Model Development of General Education in Thai
Qualification Framework for Higher Education (TQF: HEd) of General
Education Program at Dusit Thani College, Bangkok

สมิทธิรักษ์ จันทรักษ์^{1*}
Smithirak Jantarak^{1*}

¹ อาจารย์ ดร., หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี กรุงเทพมหานคร

¹ Lecturer Dr., General Education Program at Dusit Thani College, Bangkok

* Corresponding author, E-mail: smithirak@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการสอนวิชาศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน สถาบันอุดมศึกษาไทย 2) การวิจัยและพัฒนารูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 (R₁) การวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไป และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ขั้นตอนที่ 2 (D₁) การพัฒนารูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ขั้นตอนที่ 3 (R₂) การทดลองใช้รูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป และขั้นตอนที่ 4 (D₂) การปรับปรุงรูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ซึ่งใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญวิชาศึกษาทั่วไปและอาจารย์ประจำวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 11 คน 2) อาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไปของวิทยาลัยดุสิตธานี จำนวน 2 คน และ 3) กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักศึกษารายวิชาจิตวิทยากับคุณภาพชีวิต วิทยาลัยดุสิตธานี จำนวน 98 คน เป็นเวลา 12 สัปดาห์ ๆ ละ 3 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบบันทึกการสังเกตแบบมีส่วนร่วม แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินผลผู้เรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติบรรยายเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และค่าสถิติทดสอบที ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาแนวทางการสอนวิชาศึกษาทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษาไทย พบว่า การสอนวิชาศึกษาทั่วไปควรมีรูปแบบการสอนแบบบูรณาการ ที่มุ่งเน้นการสอนเชื่อมโยงความรู้ของแต่ละวิชากับชีวิตประจำวัน มุ่งศึกษาการเข้าใจตัวเอง การเข้าใจผู้อื่น การเข้าใจสังคม/สิ่งแวดล้อม ความสามารถในการปรับตัว และการพัฒนาตัวเองทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ และชีวิตประจำวัน และพบปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปสำเร็จ มีจำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไป กิจกรรม วิธีการสอน และรูปแบบการสอนแบบบูรณาการ และปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ บรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการบริหารจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2. รูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี ที่วิจัยและพัฒนาขึ้น เรียกว่า “GE DTC Model” มี 7 องค์ประกอบสำคัญคือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาการสอน 4) วิธีการสอน 5) ขั้นตอนการสอน 6) สื่อการสอน และ 7) การประเมินผล ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี ที่พัฒนาขึ้นในชั้นเรียนกับนักศึกษา จากการทำแบบประเมินผลผู้เรียน พบว่า กลุ่มทดลองมีความรู้วิชาศึกษาทั่วไปหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป, กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study guidelines for teaching the General Education Program in public and private universities in Thailand and 2) to develop an instructional model for the General Education Program in a Thai Qualification Framework for Higher Education (TQF : HEd) as part of the General Education Program at Dusit Thani College, Bangkok by using Research and Development (R&D) methodology. This research comprised four steps, namely, 1) (R₁) Documentary research, expert and General Education Program lecturer interviews and participant observation, 2) (D₁) Development of an instructional model for general education program. 3) (R₂) Test of the instructional model for general education program and 4) (D₂) Improvement of the instructional model for general education. Key informants were divided into three groups by purposive sampling - general education program experts and general education program lecturers (11 people), 2) general education program lecturers of Dusit Thani College (2 people) and an experimental group of students studying psychology for quality of life subjects at Dusit Thani College (98 people). The research was conducted over 12 weeks, 3 hours per week. The research instruments included in-depth interview, memorandum of participant observation form, memorandum of learning experience form, memorandum of focus group discussion form, and evaluation form of learners. Data were analyzed using descriptive statistics, mean, standard deviation, percentages and t-test.

The results of this research found that:

1. Teaching general education should be integrated into the teaching model and focus on introducing knowledge of each subject into daily life, including the study of self-understanding, understanding others, understanding society/environment, adaptability qualifications, and developing oneself in academic, professional and daily life. It found two factors affecting the success of teaching a general education program, which were: 1) factors in teaching and learning - the lecturer who teaches the general education program, activities, teaching method and integration of the teaching model and 2)

supporting factors including an atmosphere/ environment that is conducive to learning and administrative management teaching and General Education Program in the Thai Qualification Framework for Higher Education (TQF : HEd)

2. The instructional model for the General Education Program at Dusit Thani College that was researched and developed is called “GE DTC Model” and has 7 important elements: 1) principles 2) objectives 3) teaching content 4) teaching method 5) steps of instruction and 7) evaluation. The model was tested and developed in the classroom with students at Dusit Thani College. The evaluation of the students revealed that the experimental group obtained greater knowledge from the General Education Program after studying it at a statistical significance level of .01 and, overall, students were highly satisfied with the General Education Program teaching model at Dusit Thani College

Keywords: Instructional Model of General Education, Thai Qualification Framework for Higher Education

บทนำ

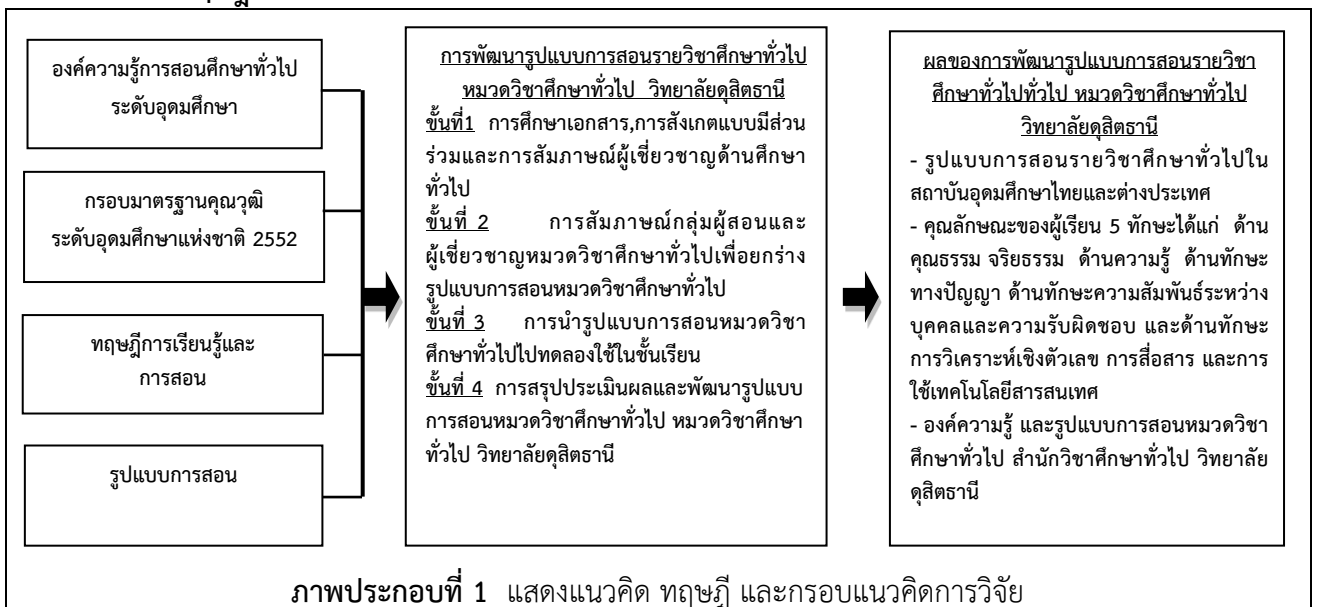
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 หรือ Thai Qualification Framework for Higher Education (TQF: HEd) เป็นเรื่องที่สำคัญที่ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ตามโครงสร้างหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษาที่ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี กำหนดให้จัดการเรียนการสอนรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเองและผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและประชาคมนานาชาติ สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 13) การเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ 5 ด้านของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) จากมาตรฐานการเรียนรู้ 5 ด้านของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 ข้างต้น ทุกสถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องดำเนินการรายงานผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยในส่วนของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปจะต้องรายงานผลการดำเนินการตามแบบฟอร์ม มคอ. 3 รายละเอียดของรายวิชา และแบบฟอร์ม มคอ. 5 รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 13) จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป คณะอุตสาหกรรมบริการ วิทยาลัยดุสิตธานี จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของคณะอุตสาหกรรมบริการ วิทยาลัยดุสิตธานี” เพื่อพัฒนา

สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของคณะกรรมการ
วิทยาลัยดุสิตธานี ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 2552
ซึ่งทางวิทยาลัยดุสิตธานีกำลังอยู่ในช่วงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปให้
สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานต่างๆ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน
สถาบันอุดมศึกษาไทย
2. เพื่อวิจัยและพัฒนาารูปแบบการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี

แนวคิด ทฤษฎี และกรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 แสดงแนวคิด ทฤษฎี และกรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 (R₁) การวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ผู้สอนศึกษาทั่วไปผู้เรียนศึกษาทั่วไป และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม เป็นการศึกษาดูเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ผู้สอนศึกษาทั่วไป นักศึกษารายวิชาศึกษาทั่วไป การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการศึกษาหน่วยงานด้านศึกษาทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษาไทย เพื่อให้ได้ข้อมูลแนวคิดเกี่ยวกับศึกษาทั่วไปแนวทางการจัดการศึกษาศึกษาทั่วไปและปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการศึกษาศึกษาทั่วไปในสถาบันการศึกษาในประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 (D₁) การพัฒนาารูปแบบการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป โดยการจัดการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ผู้สอนศึกษาทั่วไป เพื่อยกร่างและออกแบบรูปแบบการสอนศึกษาทั่วไปในวิทยาลัยดุสิตธานี เพื่อนำไปใช้สอนในชั้นเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปที่เลือกเป็นกรณีตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 3 (R₂) การทดลองใช้รูปแบบการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป โดยการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม
ในชั้นเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปที่เลือกเป็นกรณีตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
แบบบูรณาการข้อมูลเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ

ขั้นตอนที่ 4 (D₂) การปรับปรุงรูปแบบการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป โดยการถอดบทเรียนจากการ
จัดการสัมมนาเชิงลึกผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไป และการจัดสนทนากลุ่มผู้เรียนเพื่อ
ประเมินและพัฒนาารูปแบบ และข้อเสนอแนะต่อผลการวิจัย สรุปผลการวิจัยและจัดทำรายงานการวิจัย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ปัจจัยที่มีผลการจัดการเรียนการสอนศึกษาทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษาไทย

จากการศึกษารวบรวมข้อมูลเอกสาร การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ผู้สอนศึกษาทั่วไป พบปัจจัยที่มีผลการจัดการเรียนการสอนศึกษาทั่วไปใน
สถาบันอุดมศึกษาไทย ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านการเรียนการสอนที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนศึกษาทั่วไป

ปัจจัยด้านการเรียนการสอนที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนศึกษาทั่วไป พบว่า ตัวอาจารย์
ผู้สอนศึกษาทั่วไป กิจกรรม รูปแบบ วิธีการหรือกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลให้เกิดการ
เรียนรู้ด้านศึกษาทั่วไป หากอาจารย์ผู้สอนศึกษาทั่วไปมีการออกแบบการเรียนการสอน กิจกรรม รูปแบบ
การสอน วิธีการและกระบวนการสอนได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนย่อมส่งผลต่อ
ความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ได้ง่าย

2. ปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนศึกษาทั่วไป

ปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนศึกษาทั่วไป พบว่า บรรยากาศ
สภาพแวดล้อม และโครงสร้างทางการศึกษาที่ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้วิชาศึกษาทั่วไป หาก
สถาบันอุดมศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี ทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกชั้นเรียน และสภาพภายใน
ชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนศึกษาทั่วไป และโครงสร้างทาง
การศึกษาที่เปิดโอกาสให้มีการเปิดรายวิชาศึกษาทั่วไปในหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปแก่นักศึกษาระดับ
ปริญญาตรีได้เรียนอย่างแพร่หลายย่อมส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนได้บรรลุตามปรัชญาหลักสูตรวิชา
ศึกษาทั่วไป

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาารูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไปตามขั้นตอนที่ 2 (D₁) โดยการ

สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อยกร่างพัฒนาารูปแบบการสอน
รายวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี รายละเอียดดังการสนทนากลุ่มที่ผู้เข้าร่วม
การสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึกในประเด็นต่าง ๆ 3 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดในการเปิดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป

ในแต่ละสถาบันการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ศึกษา จำนวน 10 แห่ง ได้เปิดดำเนินการ
สอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เป็นไปตามโครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่ว่า การจัดการเรียนการสอน
วิชาศึกษาทั่วไปต้องบริหารจัดการให้สอดคล้องตามกฎหมายและประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่ง
แนวทางการบริหาร เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 ข้อ 5. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
การจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไประบุว่า “..วิชาศึกษาทั่วไปไม่มีเจตนารมณ์เพื่อเสริมสร้างความ

เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์..” นอกจากนี้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2548 กำหนดโครงสร้างหลักสูตรตามข้อ 8.1 ความว่า “หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวางมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคมเป็นผู้ใฝ่รู้สามารถคิดอย่างมีเหตุผลสามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี ซึ่งหลักสูตรแต่ละหลักสูตรต้องจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต” (อ้างถึงใน : ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนพิเศษ 39 ง หน้า 9,25 พฤษภาคม พ.ศ. 2548) ฉะนั้นการดำเนินการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปจึงดำเนินการเป็นไปตามกฎหมาย ส่วนการดำเนินงานเปิดรายวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อรองรับก็แล้วแต่ปรัชญา ภารกิจ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของแต่ละสถาบัน โดยส่วนใหญ่จะแบ่งออกเป็นกลุ่มวิชาหรือภาควิชาต่าง ๆ เช่น กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ (บางสถาบันรวมเป็นกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ (บางสถาบันรวมเป็นกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์) กลุ่มวิชาพลานามัย/พลศึกษา นอกจากนี้ยังมีบางสถาบันฯ ได้ให้ความสำคัญต่อการบูรณาการศาสตร์ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปโดยการจัดหน่วยงานกลุ่มวิชาบูรณาการขึ้น เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีกลุ่มวิชาสหศาสตร์ ที่เน้นการบูรณาการรายวิชามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เข้าด้วยกัน มหาวิทยาลัยศรีปทุมมีหมวดวิชาคณิตศาสตร์ประยุกต์ และหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ที่เปิดสอนรายวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์แบบประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันมากกว่าการเน้นทฤษฎีวิชาการเป็นหลัก

2. ปัจจัยที่ส่งผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป

ปัจจัยส่งผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ตัวอาจารย์ผู้สอนศึกษาทั่วไป กิจกรรม รูปแบบ วิธีการหรือกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ด้านศึกษาทั่วไป หากอาจารย์ผู้สอนศึกษาทั่วไปมีการออกแบบการเรียนการสอน กิจกรรม รูปแบบการสอน วิธีการและกระบวนการสอนได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนย่อมส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ได้ง่าย และ 2) ปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนศึกษาทั่วไป พบว่า บรรยากาศสภาพแวดล้อม และโครงสร้างทางการศึกษาที่ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้วิชาศึกษาทั่วไป หากสถาบันอุดมศึกษา มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี ทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกชั้นเรียน และสภาพภายในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะส่งผลดีต่อการจัดการเรียนการสอนศึกษาทั่วไป และโครงสร้างทางการศึกษาที่เปิดโอกาสให้มีการเปิดรายวิชาศึกษาทั่วไปในหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีได้เรียนอย่างแพร่หลายย่อมส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนได้บรรลุตามปรัชญาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป นอกจากนี้ยังมีปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนคือ อาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไป ควรเป็นผู้ที่สนใจศึกษาความรู้เกี่ยวกับรายวิชาที่สอนอย่างถ่องแท้ มีการออกแบบการสอน วิธีการสอน และรูปแบบการสอนต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสม และทันสมัยกับกลุ่มผู้เรียน

รูปแบบการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี

ผู้เข้ารับการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้เสนอรูปแบบการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะร่วมกัน คือ รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ (Integration) จะมีความยืดหยุ่นสูงในการนำไปใช้สูง เพราะแต่ละรายวิชา มีคำอธิบายรายวิชาและเนื้อหาที่แตกต่างกัน แต่โดยหลักการและวัตถุประสงค์การสอนศึกษาทั่วไป

นั้น เรียกรูปแบบการสอนนี้ว่า “DTC GE Model” โดยมีรายละเอียดรูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป “DTC GE Model” วิทยาลัยดุสิตธานี มีองค์ประกอบสำคัญ จำนวน 7 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. **หลักการสอนวิชาศึกษาทั่วไป** วิชาศึกษาทั่วไปเป็นรายวิชาที่บังคับไว้ในโครงสร้างหลักสูตร การศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปต้องบริหารจัดการให้สอดคล้อง ตามกฎหมายและประกาศกระทรวงศึกษาธิการ จะต้องออกแบบให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา หลักสูตรรายวิชา อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาเป็นสำคัญ ตลอดจนมีความเหมาะสมกับบริบทความต้องการที่จำเป็นทางกฎหมายและประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

2. **วัตถุประสงค์การสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป** เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล รู้และเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ผู้อื่น และสังคมสามารถในการติดต่อสื่อสาร สามารถการคิด อย่างมีเหตุผล การมีคุณธรรม และการตระหนักถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทยและประชาคมโลก และผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี

3. **เนื้อหาการวิชาศึกษาทั่วไป** เนื้อหาการสอนวิชาศึกษาทั่วไปมีลักษณะเป็นการสอนแบบบูรณาการศาสตร์หรือสหวิทยาการ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ และคำอธิบายรายวิชาของแต่ละสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ บรรจุไว้ในหลักสูตร โดยเนื้อหาการสอนควรประกอบด้วย ความรู้ ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับรายวิชานั้น ๆ โดยควรมีหลักการ และวัตถุประสงค์ของรายวิชาสอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ของการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปข้างต้นเป็นสำคัญ

4. **วิธีการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป** การสอนศึกษาทั่วไปควรมีการสอนแบบบูรณาการด้วยวิธีการสอนที่หลากหลายผสมผสานกัน เช่น การสอนแบบการบรรยาย การสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อย การสอนแบบสาธิต การทัศนศึกษา การฝึกภาคสนาม การใช้กรณีศึกษา จากสื่อวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ การแสดงบทบาทสมมติ การใช้สถานการณ์จำลอง การแสดงละคร ศิลปะ ดนตรี กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เกม เป็นต้น

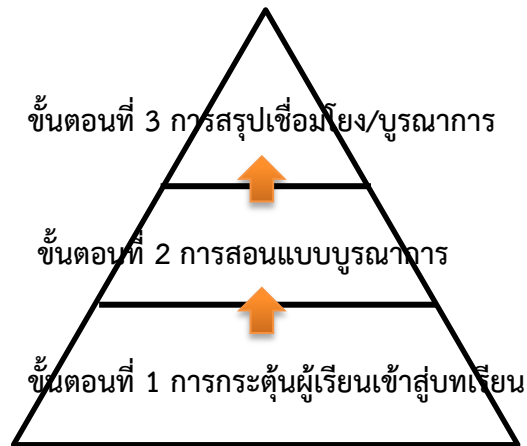
5. **ขั้นตอนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป** ขั้นตอนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานีได้พัฒนาจากผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไป มีรายละเอียดขั้นตอนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป 3 ขั้นตอนสำคัญ ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการกระตุ้นผู้เรียนเข้าสู่บทเรียน อาจารย์ผู้สอนกระตุ้นความอยากรู้ อยากเห็นผู้เรียนผ่านการตั้งคำถาม การให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ผ่านข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ ภาพยนตร์ ละคร กรณีศึกษา การศึกษาประเด็นปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษา แล้วตั้งประเด็นสู่การสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป

ขั้นที่ 2 ขั้นการสอนแบบบูรณาการ การสอนด้วยวิธีการสอนที่หลากหลายแบบบูรณาการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ความรู้ความสามารถ และทักษะของอาจารย์ผู้สอน ความเหมาะสมของตัวผู้เรียน สถานที่ หรือสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนของแต่ละรายวิชานั้น ๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ เข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ผู้อื่น และสังคมสามารถในการติดต่อสื่อสาร สามารถคิดอย่างมีเหตุผล การมีคุณธรรม และการตระหนักถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทยและประชาคม และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี

ขั้นที่ 3 ขั้นการสรุปเชื่อมโยง/บูรณาการ อาจารย์ผู้สอนร่วมกับผู้เรียนอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากบทเรียน สรุปพฤติกรรมผลการเรียนรู้ของผู้อื่น การเปลี่ยนแปลงภายในตัว

ผู้เรียน ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน และเชื่อมโยงความรู้ ทักษะและแนวคิดเกี่ยวกับรายวิชาสามารถนำไปเชื่อมโยงบูรณาการและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งด้านชีวิต ส่วนตัว การเรียน การทำงาน การเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีปกติสุข

ภาพประกอบที่ 2 ขั้นตอนการสอนตามรูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป “DTC GE Model”

6. **สื่อการสอน** การสอนวิชาศึกษาทั่วไปควรใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย มีความทันสมัย ทำท่ายการเรียนรู้อของผู้เรียน เช่น กรณีศึกษา กรณีปัญหา ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ หนังสือ วารสาร นิตยสาร สื่อออนไลน์ ภาพยนตร์ ละคร เพลง กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การใช้สถานการณ์จำลอง การสาธิต การแสดง บทบาทสมมติ การแสดงละคร การแสดงศิลปะ ดนตรี เกมต่าง ๆ เป็นต้น

7. **การประเมินผลการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป** การประเมินผลการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป ขึ้นอยู่กับการประเมินผลของแต่ละรายวิชานั้น ๆ ทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ โดยอ้างอิงได้ตามรายละเอียดชัดเจนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) เป็นสำคัญ ในการประเมินผลการใช้รูปแบบการรายวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี ผู้วิจัยได้ทำการประเมินผลรูปแบบการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปออกเป็น 5-ด้าน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไปตามขั้นตอนที่ 3 (R₂) การทดลองใช้รูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี โดยการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมในชั้นเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปที่เลือกเป็นกรณีตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบูรณาการข้อมูลเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ความรู้รายวิชาศึกษาทั่วไป (วิชาจิตวิทยากับคุณภาพชีวิต) ของผู้เรียนจากการทดสอบแบบวัดความรู้วิชาจิตวิทยากับคุณภาพชีวิต เปรียบเทียบก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบวัดความรู้วิชาจิตวิทยากับคุณภาพชีวิต ก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest) โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) นักศึกษามีผลความรู้วิชาศึกษาทั่วไป(รายวิชาจิตวิทยากับคุณภาพชีวิต) สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า หลังการใช้รูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี นักศึกษามีความรู้วิชาศึกษาทั่วไปสูงขึ้น

2. การประเมินผลแบบวัดมาตรฐานการเรียนรู้ 5 ทักษะ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี โดยอาจารย์ผู้สอนจากการทดลองใช้รูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัย

ดุสิตธานี นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.18 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีทักษะการเรียนรู้ตามแบบวัดมาตรฐานการเรียนรู้ 5 ทักษะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี ในระดับปานกลาง

สรุปและอภิปรายผล

จากการนำผลการทดลองการใช้รูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไปทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

การทดลองใช้รูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานีของทั้งสองชั้นเรียน พบว่า รูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทยที่เรียกว่า “GE DTC Model” ที่มุ่งสอนการสอนแบบบูรณาการ (Integration) แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงเป็นจุดแข็งของรูปแบบการสอนที่มีกรอบแนวคิดและกระบวนการนำไปใช้ชัดเจน จำนวน 7 องค์ประกอบ มีลักษณะยืดหยุ่นในการนำไปทดลองใช้สูง ทำให้อาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไปมีอิสระในการนำไปประยุกต์ใช้ในการสอน โดยไม่กระทบต่อลำดับการสอนและแผนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไปของแต่ละวิชาโดยอาจารย์ผู้สอนและผู้ทรงคุณวุฒิมีความพึงพอใจต่อการนำรูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไปในระดับมาก จุดอ่อนพบว่า รูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี สามารถนำไปทดลองใช้ได้เพียงวิชาเดียว เนื่องจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่มีเวลาว่างในการทดลองใช้ เนื่องจากได้วางแผนการจัดการเรียนการสอนไว้ทุกสัปดาห์แล้ว ทำให้ไม่สามารถทดลองใช้รูปแบบการสอนในวิชาอื่น ๆ ได้ โอกาสในการพัฒนารูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี อาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไปและผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นว่าควรมีการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไป ก่อนการนำรูปแบบการสอนไปใช้ในการเรียนการสอนจริง โดยอาจมีการประชุมอาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการเรียนรู้ 5 ด้านของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนและ สื่อการสอนต่าง ๆ ร่วมกัน ที่สามารถตอบ โจทย์มาตรฐานการเรียนรู้ 5 ด้านของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 สามารถนำไปใช้ได้หลาย ๆ วิชาที่มีลักษณะใกล้เคียงกันในแต่ละภาควิชา และควรมีการพัฒนารูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อให้องค์ความรู้ด้านศึกษาทั่วไปแบบบูรณาการ มีการเผยแพร่และกระตุ้นให้ไปวิชาต่าง ๆ มองเห็นความสำคัญในการส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปที่เน้นการสอนแบบบูรณาการให้มากขึ้น อุปสรรคในการพัฒนารูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี อาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไป และผู้ทรงคุณวุฒิวิชาศึกษาทั่วไป เห็นว่า การขาดแคลน อาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไปที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้และทักษะ วิชาศึกษาทั่วไป ที่เน้นการสอนแบบบูรณาการเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการพัฒนารูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี อย่างยิ่ง

เนื่องจากการสอนวิชาศึกษาทั่วไปมีลักษณะบูรณาการศาสตร์หรือสหวิทยาการ ควรมีการสอนแบบบูรณาการด้วยวิธีการสอนที่หลากหลายผสมผสานกัน สอดคล้องกับ ทิศนา แคมมณี (2555 : 224)

กล่าวว่า รูปแบบการสอนที่จะเกิดประโยชน์ต่อครูอาจารย์ส่วนใหญ่และมีโอกาสนำไปใช้ได้ นั้น มีแก่นสำคัญอยู่ 4 ประการ คือ ทฤษฎีหรือหลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ กระบวนการของรูปแบบ และผลที่จะได้จากรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการสอนของจอยส์ เวลและชาวเวอร์ (Joyce Weil and Showers, 1992 : 197-210) และอาร์เรนด์ (Arend, 1997 : 7) ได้กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนออกเป็น 4 องค์ประกอบที่มีลักษณะใกล้เคียงกันขึ้นอยู่กับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี การเรียนการสอน วิธีการสอนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาจารย์ผู้สอนสามารถออกแบบรูปแบบการสอนไปพัฒนาทั้งทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย รวมทั้งกระบวนการพัฒนาสติปัญญา อยู่ที่จุดเน้นของรูปแบบการสอนนั้น ๆ และยิ่งสอดคล้องกับกิตติภูมิ มีประดิษฐ์ (2557 : 2) ได้กล่าวถึงรูปแบบการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษาไทย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ระดับปริญญาตรี ว่ามุ่งผลิตให้บัณฑิตเป็นผู้มีความรอบรู้ในศาสตร์วิชาศึกษาทั่วไปต่าง ๆ และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี มีความเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีคุณธรรม ศีลธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชน สังคม ประเทศ และเป็นพลโลกที่ดี รูปแบบการสอนแบบบูรณาการจะเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่ง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับท่านเจ้าคุณพระธรรมปิฎก (2542 : 42) อ้างถึงใน ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2553 : 5) ได้ชี้แนะในส่วนการสร้างบัณฑิตว่า สถาบันอุดมศึกษาต้องสอนเพื่อพัฒนาคนให้มีลักษณะบูรณาการ คือ รวมคุณลักษณะทั้งสามในตัวบุคคล ได้แก่ คุณลักษณะด้านพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา มีการผสมผสานประสานสัมพันธ์สอดคล้องส่งผลเกื้อกูลต่อกันไปด้วยดี และการสอนวิชาศึกษาทั่วไปยังมีความสอดคล้องกับการเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ และคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของแต่ละระดับคุณวุฒิ ในระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552 : 6 – 20) ได้ให้ความสำคัญต่อบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการเรียน การทำงาน และในชีวิตประจำวัน และรูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไปจึงเป็นเป็นวิชาแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary Studies) ไม่สอนโดยเน้นศาสตร์ใดศาสตร์หนึ่ง และควรมีการศึกษาวิจัยรูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไปอย่างหลากหลาย ผู้วิจัยมีความมั่นใจอย่างยิ่งว่า หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี หากให้ความสำคัญและสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปในรูปแบบการบูรณาการแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีทุก ๆ คนอย่างแพร่หลาย ได้ศึกษาเรียนรู้ความรู้ด้านศึกษาทั่วไปและการบูรณาการเชื่อมโยงความรู้ในวิชาการต่าง ๆ นำไปประยุกต์ใช้ในการเรียน การทำงาน และชีวิตประจำวัน จะส่งผลให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีความรู้ทั้งความรู้ คุณธรรม และเป็นพลเมืองที่ดีของ รัฐและพลเมืองที่ดีของโลกได้อีกช่องทางหนึ่ง

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการพัฒนาบูรณาการรายวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะสหวิทยาการ (Interdisciplinary Studies) ที่ใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ (Integration) ให้เหมาะสมกับบริบทของ แต่ละรายวิชา และหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ
2. ควรมีการศึกษาและวิจัยเพื่อพัฒนาบูรณาการรายวิชาศึกษาทั่วไปในรายวิชาต่าง ๆ ของวิทยาลัยดุสิตธานี เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปมีความเหมาะสมกับลักษณะของรายวิชานั้นๆ โดยตรง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ (2550). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2548*. สำนักงานมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ (2552). *แนวทางจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิตติภูมิ มีประดิษฐ์. (2557). *รายงานประจำปี 2557 คณะอนุกรรมการดำเนินกิจกรรมการสร้าง รายวิชาและการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาเขตภาคกลางเพื่อพัฒนาบัณฑิตอุดมศึกษาไทย*. สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- ทิตินา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ไพฑูริย์ สินลารัตน์. (2553). *กลยุทธ์การสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- Arends, J.W. (1997). Cooperative learning Making “Groupwork”. In *New Directions for Teaching and Learning*. San Francisco ; Jossey – Bass Publishers.
- Joyce, Bruce Weil, Marsha and Showers, Beverly. (1992). *Model of Teaching*. 4th ed. Massachusetts : Allyn and Bacon.